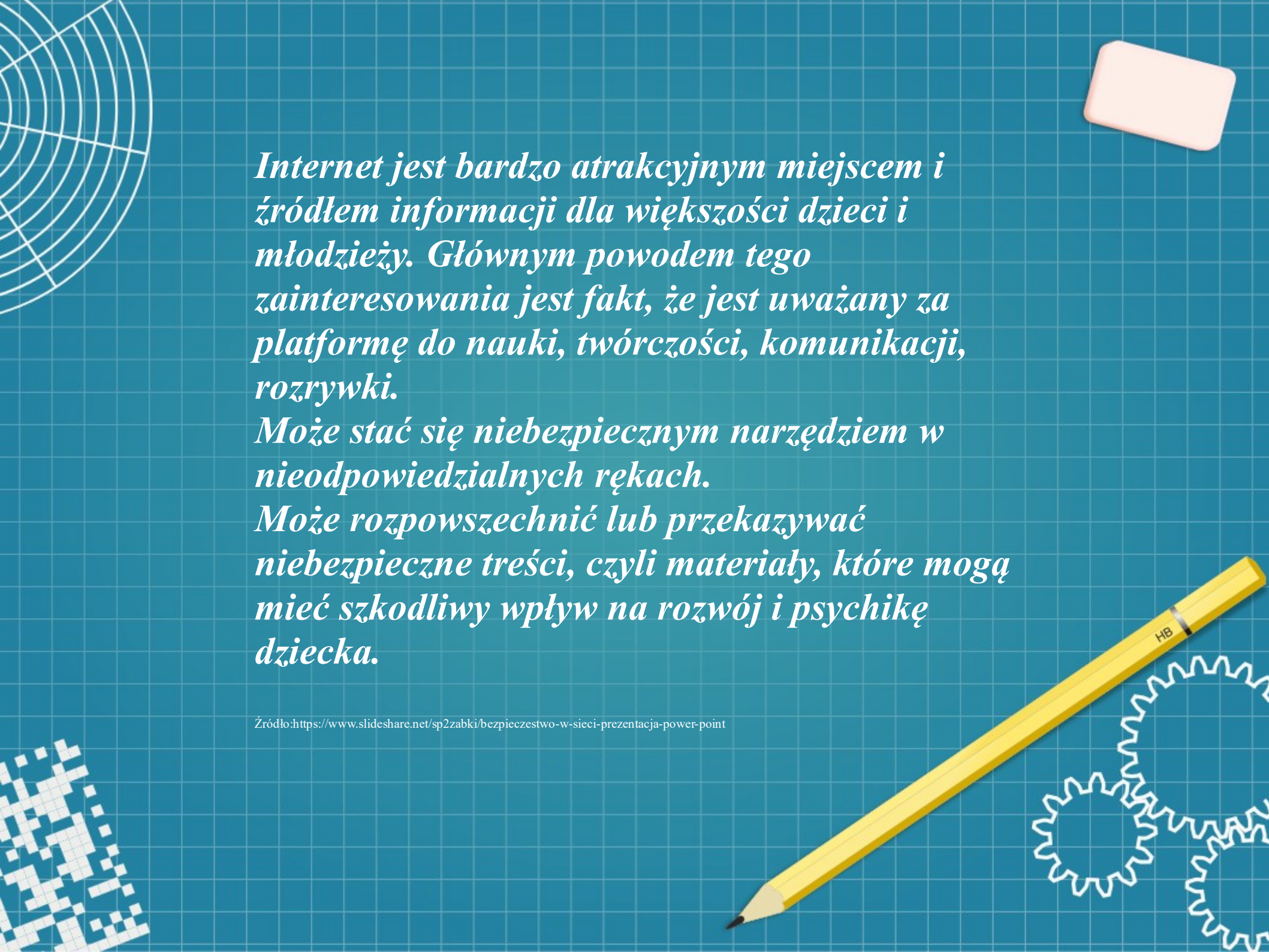

Bezpieczeństwo w sieci

Materiały dla rodziców wychowanków
Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego
w Zuzeli

Internet jest bardzo atrakcyjnym miejscem i źródłem informacji dla większości dzieci i młodzieży. Głównym powodem tego zainteresowania jest fakt, że jest uważany za platformę do nauki, twórczości, komunikacji, rozrywki.

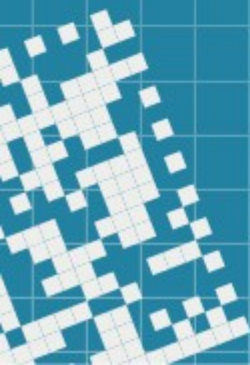
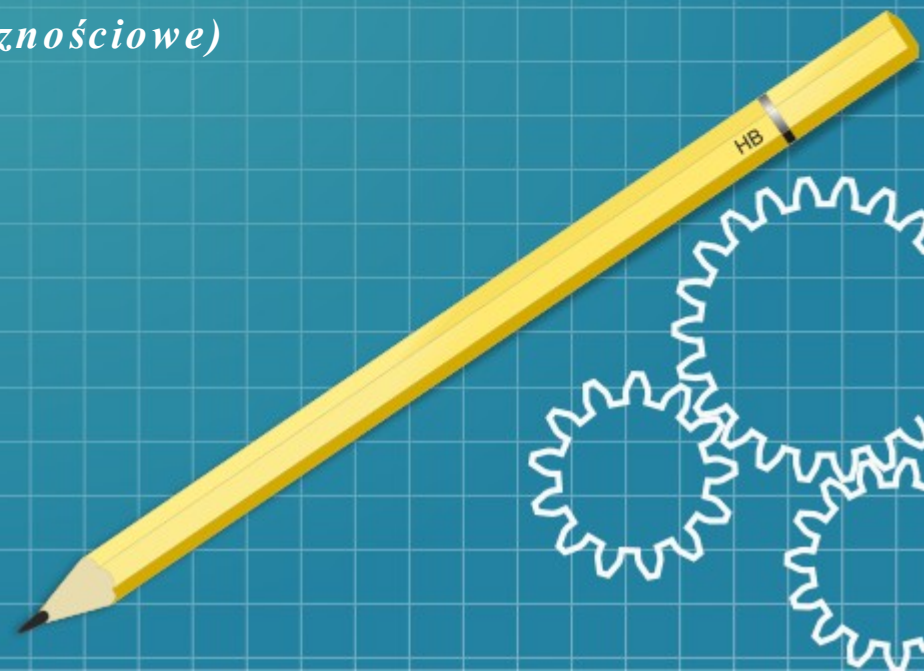
Może stać się niebezpiecznym narzędziem w nieodpowiedzialnych rękach.

Może rozpowszechnić lub przekazywać niebezpieczne treści, czyli materiały, które mogą mieć szkodliwy wpływ na rozwój i psychikę dziecka.

Źródło: <https://www.slideshare.net/sp2zabki/bezpieczestwo-w-sieci-prezentacja-power-point>

Z czego dzieci najczęściej korzystają w Internecie?

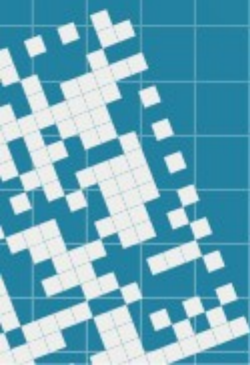
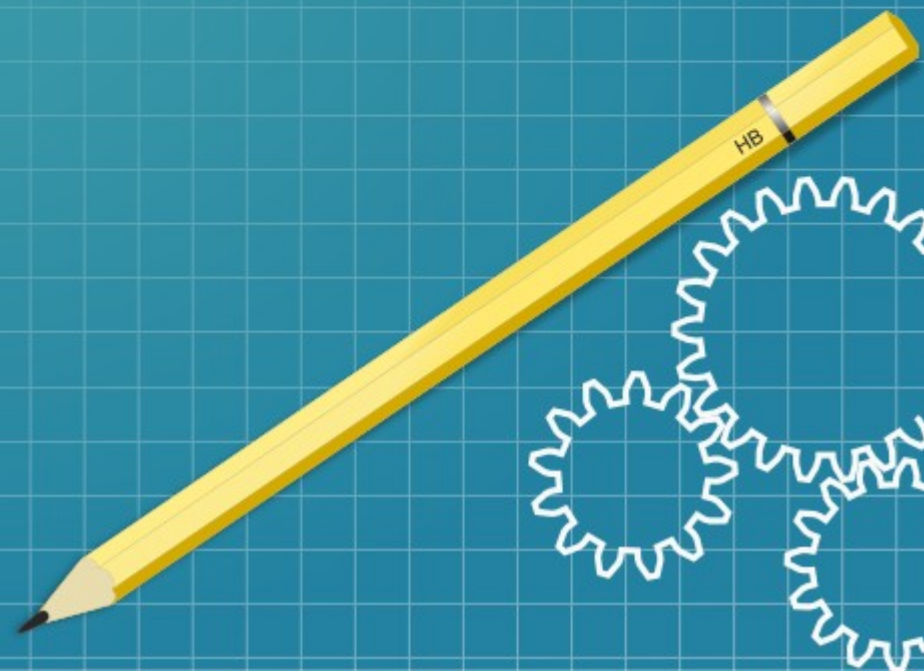
- *Rozrywka (np. filmiki)*
- *Gry*
- *Pobieranie różnych plików (bardzo często nieświadomie),
Poszukiwanie informacji,*
- *Komunikacja (komunikatory, portale społecznościowe)*

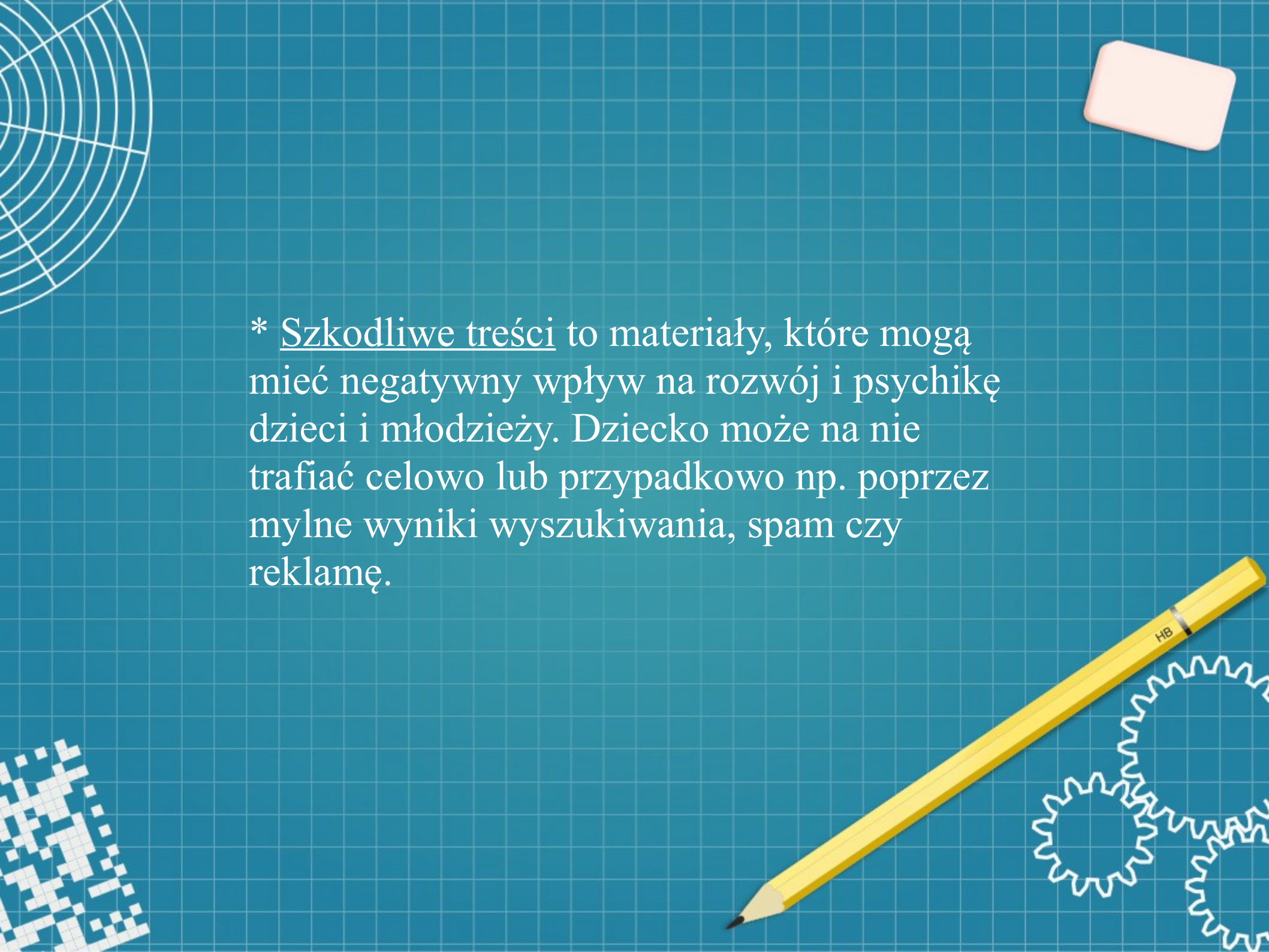

Zagrożenia dla dziecka występujące w sieci:

- Szkodliwe treści
- Gry internetowe
- Wirtualna pornografia
- Prywatność- w sieci zostawiamy całą mapę swojego dnia
- Niebezpieczne kontakty *online* – grooming
- Cyberprzemoc - stalking – uporczywe nękanie
- Nadmierne korzystanie z Internetu- dzieci zaniedbuje rodzinę znajomych, naukę szkolną albo hobby
- Uzależnienie od internetu
- Zagrożenia techniczne (wirusy)

* źródło: www.kuratorium.waw.pl >

* Szkodliwe treści to materiały, które mogą mieć negatywny wpływ na rozwój i psychikę dzieci i młodzieży. Dziecko może na nie trafić celowo lub przypadkowo np. poprzez mylne wyniki wyszukiwania, spam czy reklamę.

Do szkodliwych treści zazwyczaj zalicza się:

- **treści pornograficzne** w tym materiały prezentujące relacje seksualne z wykorzystaniem przemocy oraz nietypowe i dewiacyjne zachowania seksualne,
- **treści prezentujące przemoc i okrucieństwo** np. w filmach bądź brutalnych grach komputerowych,
- **treści promujące zachowania autodestrukcyjne** samookaleczenia lub samobójstwa, bądź zachowania szkodliwe dla zdrowia np. wyniszczające diety (tzw. ruch pro-ana), zażywanie narkotyków lub dopalaczy,
- ***treści dyskryminacyjne*** nawołujące do wrogości lub nienawiści wobec różnych grup społecznych, narodowościowych, religijnych lub osób.

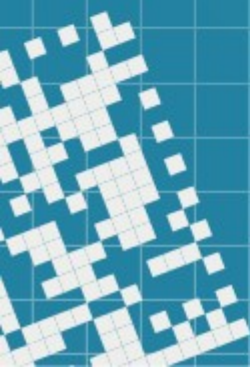
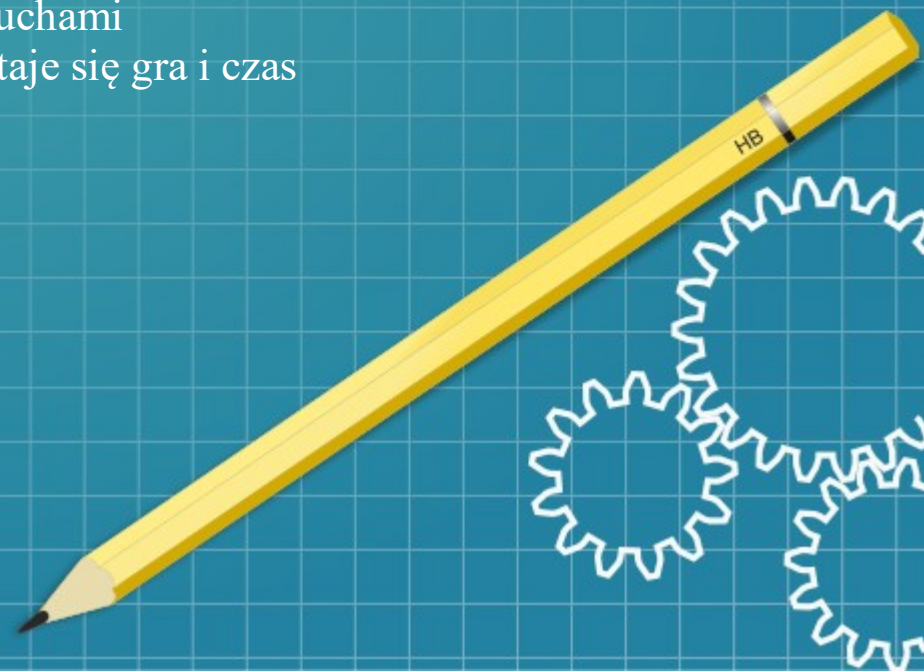
* Źródło: <http://www.dziekowsieci.pl/>

Gry internetowe

Zjawisko gier komputerowych budzi obecnie niezwykle silne emocje. Zarówno dzieci, młodzieży, jak i dorosłych. Z jednej strony gry komputerowe są odbierane jako nowoczesna i bardzo atrakcyjna zabawa, pozwalająca przeżyć wiele fascynujących przygód w wirtualnym świecie. Z drugiej strony ta „nowoczesna forma zabawy” często przeraża ogromnym ładunkiem przemocy budząc niepokój co do negatywnego wpływu tych treści na rozwój dziecka.

Początek uzależnienia - dziecko spędza wiele czasu przy grach. Rodzice z dumą patrzą na dziecko, które sprawnie obsługuje komputer, uważają je za młodego geniusza są przekonani, że rozwija ono swoje zainteresowania a równocześnie jest w domu pod czujnym okiem rodziców. Z czasem dzieci zaczynają spędzać coraz więcej czasu przy grach komputerowych, przy próbie oderwania od komputera reagują wybuchami niekontrolowanej złości i agresji. Najważniejsza staje się gra i czas spędzany w świecie wirtualnym.

* źródło: www.kuratorium.waw.pl

Oznaczenia gier komputerowych - system PEGI (strona z opisem gier www.pegi.info)

W grze jest używany wulgarny język

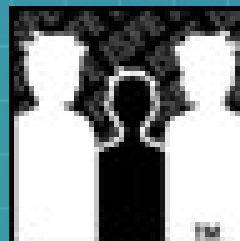
Gra może przstraszyć młodsze dzieci.

W grze pojawiają się nagość i/lub zachowania seksualne.

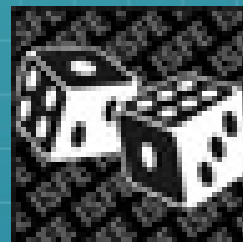
Gra pokazuje przypadki dyskryminacji (ze względu na rasę, religię)

W grze pojawiają się nawiązania do narkotyków, lub jest pokazane zażywanie narkotyków.

Gry, które zachęcają do uprawiania hazardu lub go uczą.

Gra zawiera elementy przemocy.

Źródło: www.kuratorium.waw.pl

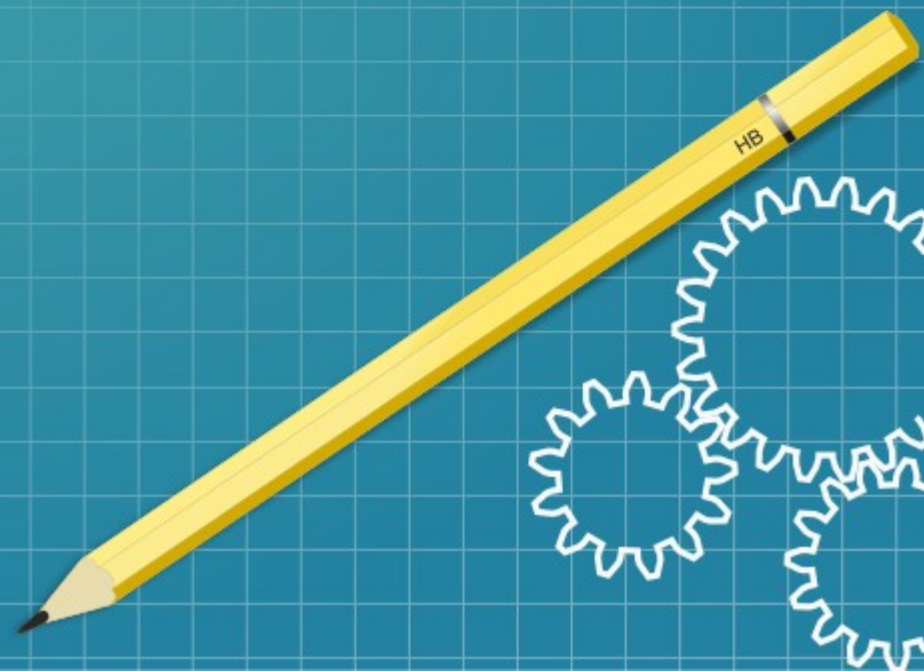
Pornografia dziecięca

Produkcja i obrót pornografią dziecięcą to obecnie olbrzymi, globalny proceder przestępczy, którego ofiarami pada rok rocznie tysiące dzieci. Wyróżnia się dwa podstawowe zagrożenia związane ze zjawiskiem pornografii dziecięcej w Internecie:

dzieci mogą być mimowolnym odbiorcą treści pornograficznych oraz mogą stać się też przedmiotem filmów i zdjęć pornograficznych.

80% zdjęć o charakterze pornograficznym zostaje wytworzonych przez dzieci, one same są ich dostawcami. Utrwalają je za pośrednictwem kamer internetowych, czy aparatów cyfrowych pod wpływem manipulacji i gratyfikacji ze strony poznanych w sieci osób dorosłych.

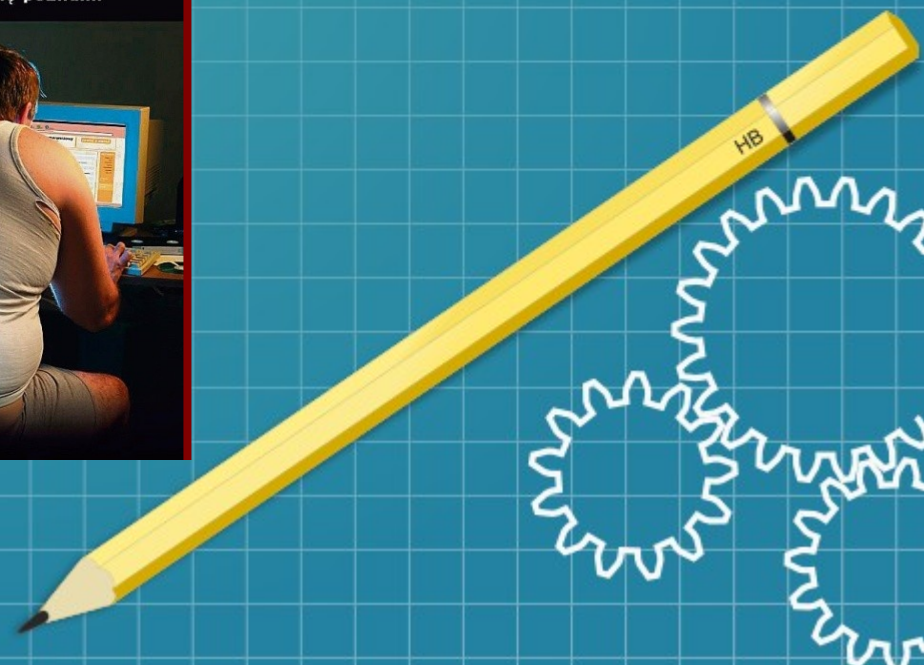
Źródło: www.kuratorium.waw.pl

Niebezpieczne kontakty grooming (uwodzenie)

Uwodzenie i wykorzystanie seksualne dzieci przez sprawców kontaktujących się z ofiarami online (online grooming) - zjawisko niezwykle niebezpieczne ze względu na daleko idące konsekwencje i zagrożenie poważną traumą. Jest to szczególna relacja tworzona w Internecie między osobami dorosłymi a dzieckiem, w celu ich uwiedzenia i seksualnego wykorzystania.

Źródło: www.kuratorium.waw.pl

Cyberprzemoc

Przykrym zjawiskiem, z jakim mogą spotkać się dzieci podczas użytkowania komunikatora jest cyberprzemoc, czyli zagrożenie polegające na wyrządzaniu krzywdy przez ludzi złośliwych i ordynarnych. Do takich działań zalicza się m.in. wyzywanie, straszenie, czy poniżanie kogoś w Internecie. Może to odbywać się na przykład poprzez robienie komuś zdjęć bez jego zgody, a następnie publikowanie ich i rozsyłanie w sieci. Umieszczone w sieci zdjęcie, przedstawiające wydarzenie niemiłe dla osoby na nim uwiecznionej, opatrzone złośliwymi komentarzami, rodzi w niej poczucie upokorzenia i bezradności.

Źródło: <https://epodreczniki.pl/a/bezpieczenstwo-w-sieci/DLcH59Wno>

Uzależnienie

Jeżeli Państwa dzieci korzystają z Internetu, należy zdać sobie sprawę z zagrożenia, którym jest uzależnienie od Internetu.

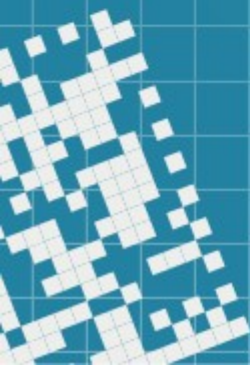
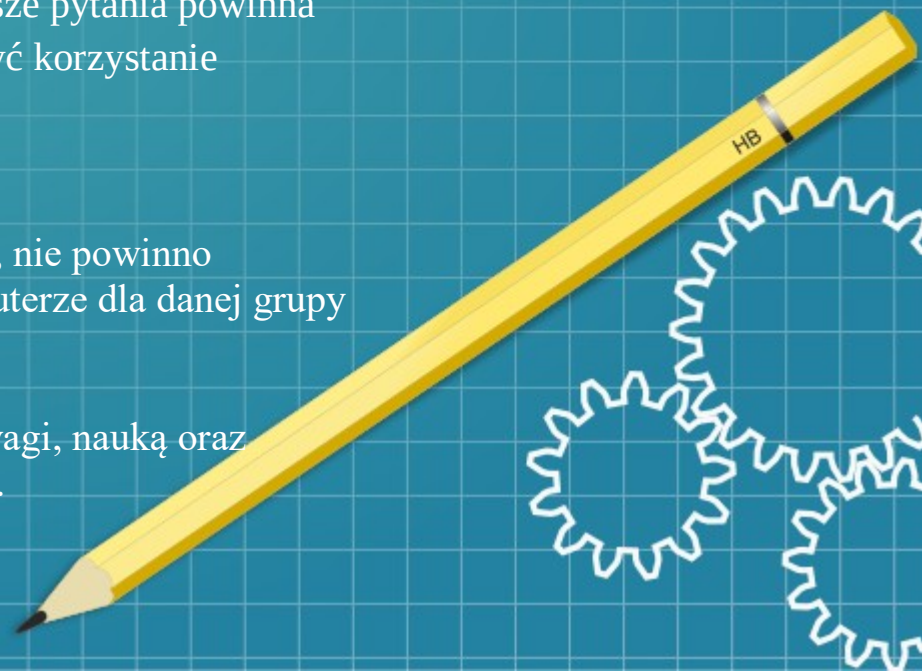
Rodzicu zastanów się czy:

- Twoje dziecko za długo przesiadujesz przy komputerze?
- Rezygnuje z zabawy z rodzeństwem/ kolegami/ wykonania ulubionej swojej czynności, aby być dłużej w sieci?
- Odczuwa potrzebę coraz dłuższego przebywania w sieci?
- Prośba o wyłączenie internetu powoduje u dziecka złość/ agresję?

Każda pozytywna odpowiedź udzielona na powyższe pytania powinna być ostrzeżeniem, które mówi, że należy ograniczyć korzystanie z Internetu.

Dziecko korzystając z Internetu do nauki i zabawy, nie powinno przekraczać czasu zalecanego na pracę przy komputerze dla danej grupy wiekowej.

Może to skutkować problemami z koncentracją uwagi, nauką oraz zdrowiem fizycznym (ból głowy, kręgosłupa itp.).

Wirusy też są złośliwe

Korzystając z komputera z dostępem do Internetu, uczniowie są narażeni na ściągnięcie tzw. wirusów czyli programów mających, w założeniu ich autora, uszkodzić komputer. Mogą one skasować dane, wyłączyć komputer, odgrywać niepożądane dźwięki, spowodować wolniejszą pracę komputera, kraść informacje znajdujące się na dysku.

Jednym z groźnych wirusów jest wirus nazwany **koniem trojańskim**, będący programem śledzącym działania i pozwalający na kontrolowanie komputera innym osobom.

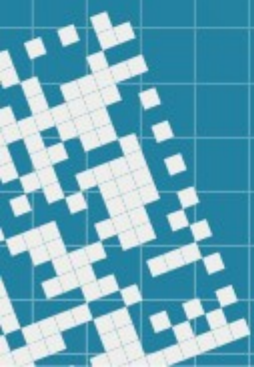
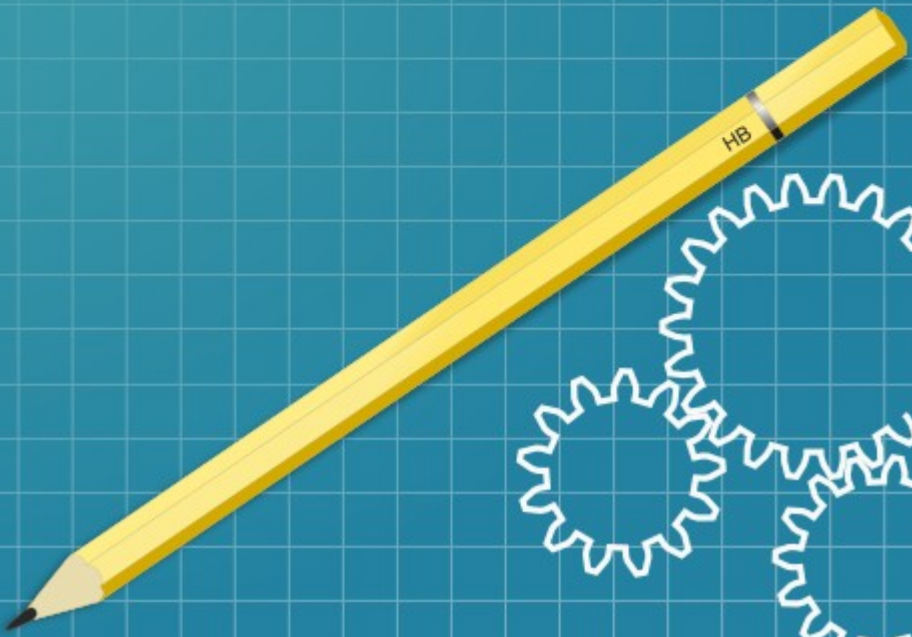
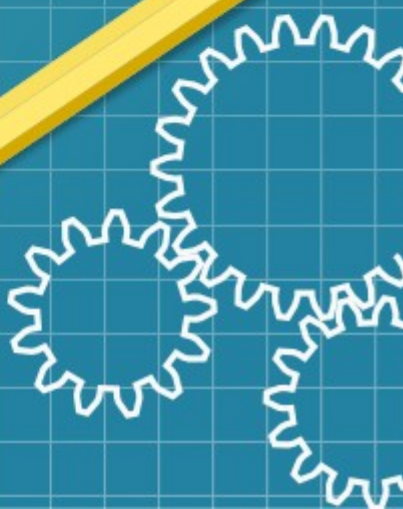
Drugim, równie popularnym wirusem, jest tzw. **robak**, czyli program tworzący własne kopie. Jego działanie skutkuje, przede wszystkim, zmniejszaniem na dysku miejsca.

Źródło: <https://epodreczniki.pl/a/bezpieczenstwo-w-sieci/DLcH59Who>

Nieodpowiednie logowanie się do stron komercyjnych, bez przeczytania regulaminu strony, automatyczne wyrażanie zgody na dostęp do zdjęć, filmów, kontaktów, które są w telefonie, może okazać się niebezpieczne.

Nieumyślne złamanie prawa wystąpić może, gdy nieświadomie udostępnimy dane osobowe lub wizerunek kolegom i koleżankom ucznia.

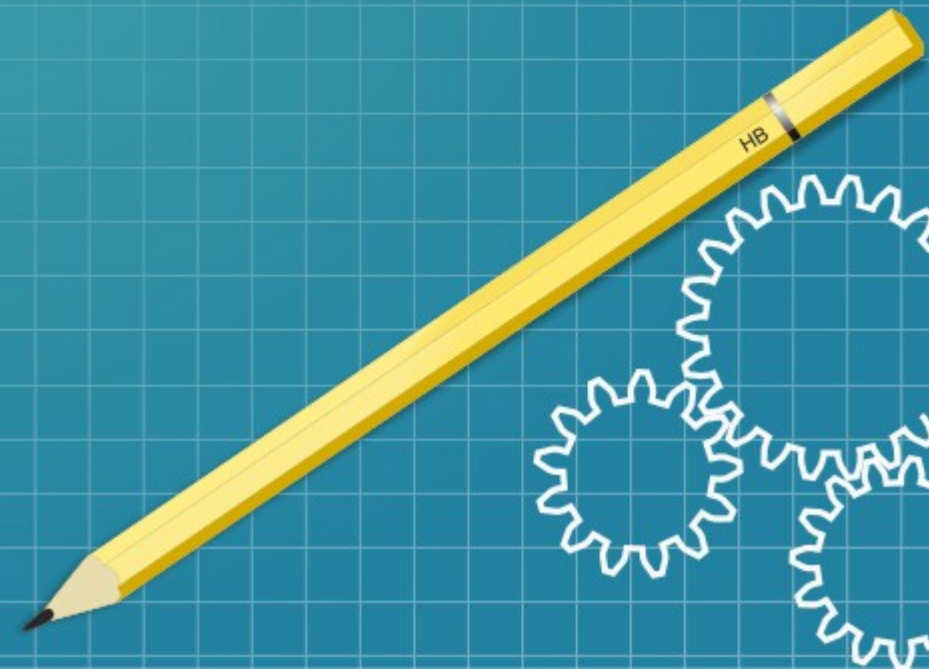
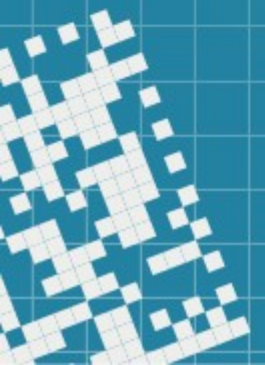

Wulgaryzmy

Bajki, kolorowe kreskówki, gry, układanki, piosenki dla dzieci - tego szukają w Internecie rodzice dla swoich pociech. Tyle tylko, że w sieci (na przykład na popularnym YouTube) bajka o Kopciuszku czy Królewnie Śnieżce może okazać się przerobionym filmikiem z dialogami, których na pewno nie chcielibyśmy puszczać swojemu dziecku. Sprawdźmy, co naprawdę kryje się pod nazwą bajki, którą chcemy pokazać dziecku.

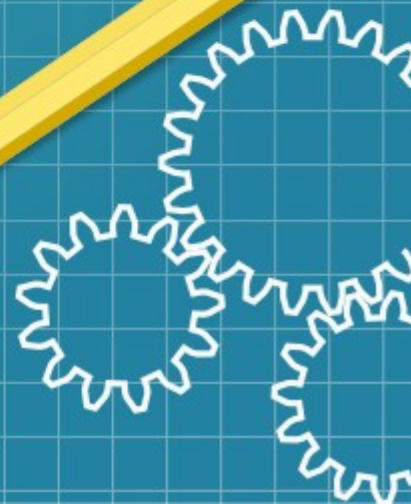
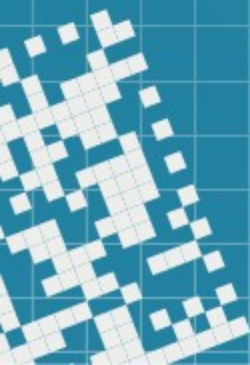
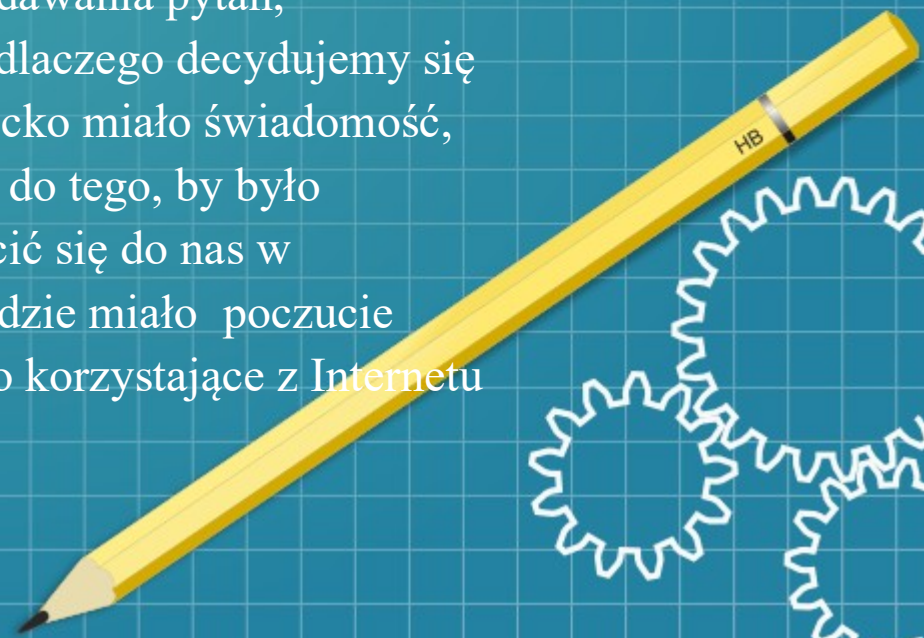
I co dalej?

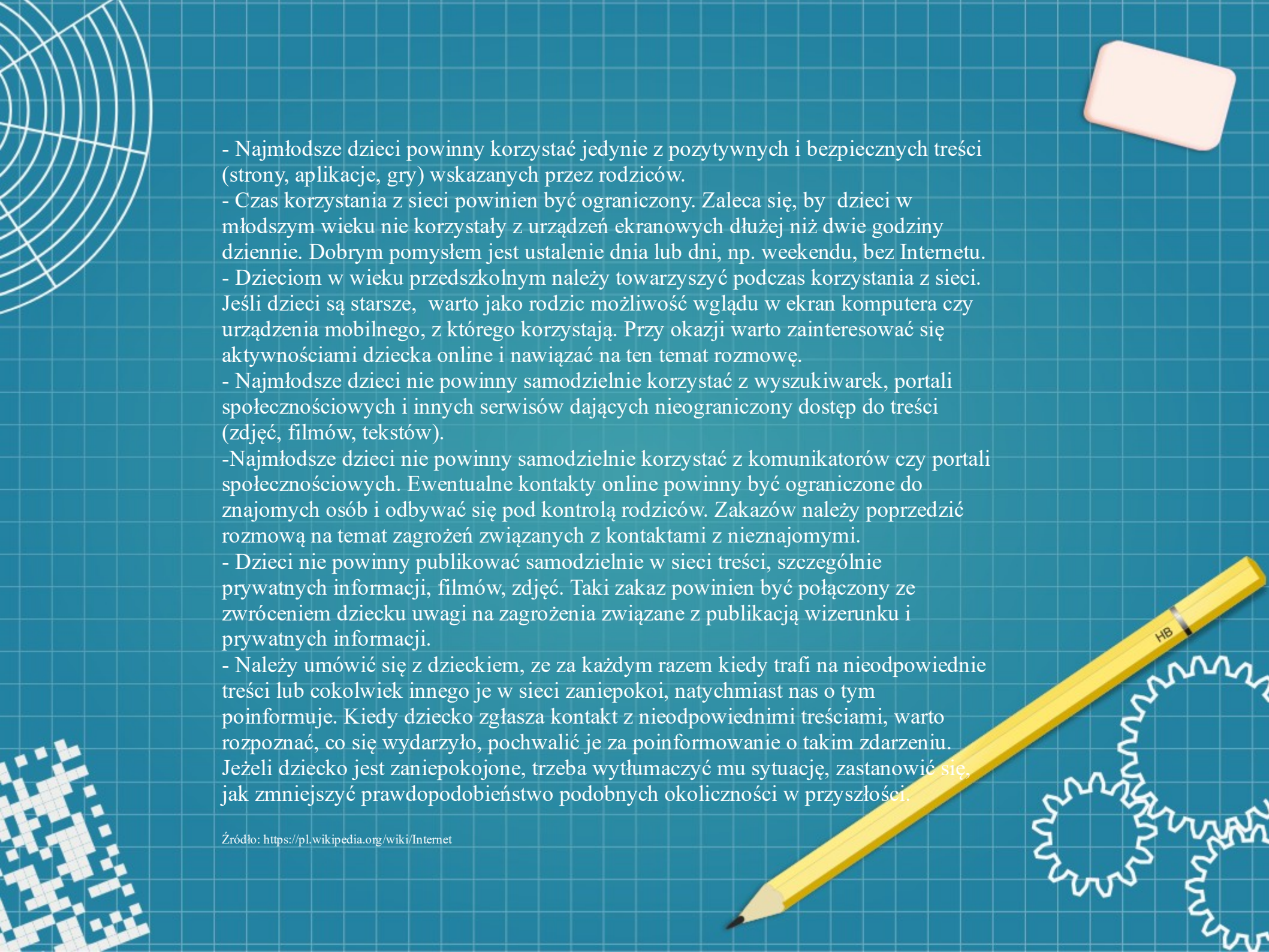

USTAL Z DZIECKIEM ZASADY KORZYSTANIA Z INTERNETU

Skoro zgadzamy się na to, by dziecko miało dostęp do Internetu, musimy ustalić z nim zasady, które zapewnią mu bezpieczeństwo. To konieczne, by chronić je przed kontaktem z nieodpowiednimi treściami. Zasady muszą być dostosowane do wieku dziecka. Ważne, żeby nie poprzestać na jednorazowej rozmowie. Do tematu zasad użytkowania Internetu i bezpieczeństwa w nim należy wracać, jeśli tylko pojawi się ku temu okazja w codziennej rozmowie. Warto zachęcać dziecko do zadawania pytań, rozwiewać jego wątpliwości, tłumaczyć, dlaczego decydujemy się na pewne ograniczenia. Ważne, żeby dziecko miało świadomość, że dbamy o jego bezpieczeństwo. Dążmy do tego, by było przekonane o tym, że zawsze może zwrócić się do nas w sytuacjach dla siebie trudnych lub gdy będzie miało poczucie zagrożenia. Warto zadbać o to, by dziecko korzystające z Internetu przestrzegało następujących zasad:

źródło: <http://www.dzieckowsieci.pl/>

-
- Najmłodsze dzieci powinny korzystać jedynie z pozytywnych i bezpiecznych treści (strony, aplikacje, gry) wskazanych przez rodziców.
 - Czas korzystania z sieci powinien być ograniczony. Zaleca się, by dzieci w młodszym wieku nie korzystały z urządzeń ekranowych dłużej niż dwie godziny dziennie. Dobrym pomysłem jest ustalenie dnia lub dni, np. weekendu, bez Internetu.
 - Dzieciom w wieku przedszkolnym należy towarzyszyć podczas korzystania z sieci. Jeśli dzieci są starsze, warto jako rodzic możliwość wglądu w ekran komputera czy urządzenia mobilnego, z którego korzystają. Przy okazji warto zainteresować się aktywnościami dziecka online i nawiązać na ten temat rozmowę.
 - Najmłodsze dzieci nie powinny samodzielnie korzystać z wyszukiwarek, portali społecznościowych i innych serwisów dających nieograniczony dostęp do treści (zdjęć, filmów, tekstów).
 - Najmłodsze dzieci nie powinny samodzielnie korzystać z komunikatorów czy portali społecznościowych. Ewentualne kontakty online powinny być ograniczone do znanych osób i odbywać się pod kontrolą rodziców. Zakazów należy poprzedzić rozmową na temat zagrożeń związanych z kontaktami z nieznanymi.
 - Dzieci nie powinny publikować samodzielnie w sieci treści, szczególnie prywatnych informacji, filmów, zdjęć. Taki zakaz powinien być połączony ze zwróceniem dziecku uwagi na zagrożenia związane z publikacją wizerunku i prywatnych informacji.
 - Należy umówić się z dzieckiem, że za każdym razem kiedy trafi na nieodpowiednie treści lub cokolwiek innego je w sieci zaniepokoi, natychmiast nas o tym poinformuje. Kiedy dziecko zgłasza kontakt z nieodpowiednimi treściami, warto rozpoznać, co się wydarzyło, pochwalić je za poinformowanie o takim zdarzeniu. Jeżeli dziecko jest zaniepokojone, trzeba wytłumaczyć mu sytuację, zastanowić się, jak zmniejszyć prawdopodobieństwo podobnych okoliczności w przyszłości.

UDOSTĘPNIJ DZIECKU JEDYNIĘ POZYTYWNE I BEZPIECZNE TREŚCI

Kontakt z nieodpowiednimi treściami, jak pornografia, przemoc czy wulgarne materiały, może mieć szkodliwy wpływ na dziecko, podczas gdy odpowiednio dobrane treści i aktywności online mogą pozytywnie wpłynąć na jego rozwój społeczny, emocjonalny, moralny i poznawczy. Dlatego dobór stron internetowych, aplikacji czy gier staje się niezwykle ważnym zadaniem dla rodziców.

Warto przy tym zwrócić uwagę na kilka podstawowych kwestii:

źródło: <http://www.dzieckowsicci.pl/>

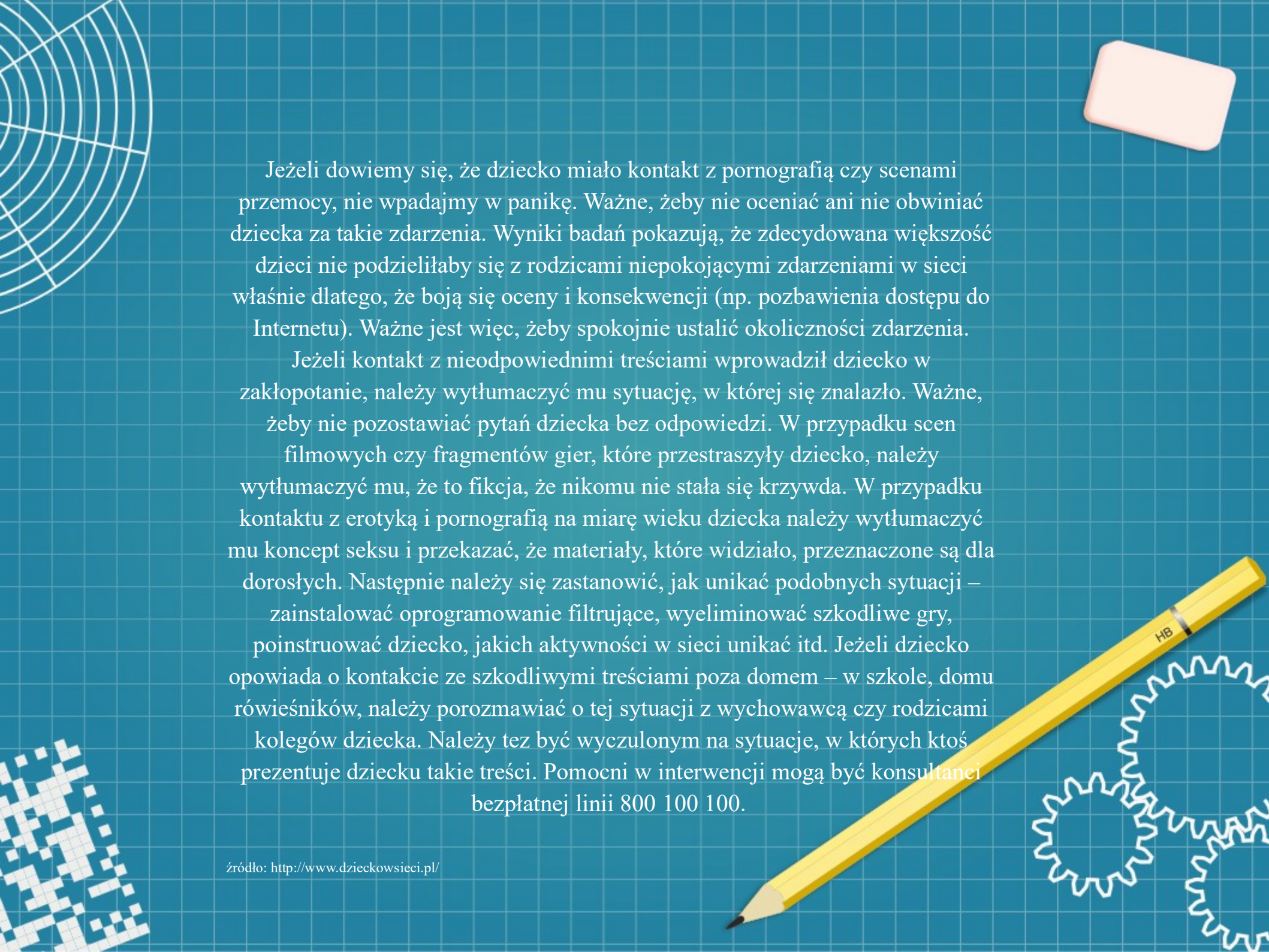
- Zasoby internetowe udostępniane dzieciom muszą być wolne od szkodliwych treści, czyli przemocy, wulgaryzmów, erotyki. Należy się również upewnić, czy nie dają one dostępu do takich treści np. poprzez linki czy bannery.
- Należy udostępniać dzieciom treści z wiarygodnego źródła, stworzone z myślą o młodym odbiorcy.
- Estetyka, sposób prezentowania informacji, nawigacja po serwisie, grze czy aplikacji powinny być przyjazne i zrozumiałe dla dziecka.
- Udostępniane dzieciom treści powinny łączyć zabawę z edukacją i rozwojem – angażować je w aktywności plastyczne, muzyczne, rozwijać wyobraźnię, poszerzać wiedzę.
- Należy zwrócić uwagę, czy serwis zapewnia ochronę prywatności użytkownika – kluczowe jest zadbanie o bezpieczeństwo danych i wizerunku dziecka.

ROZMAWIJ Z DZIECKIEM O JEGO DOŚWIADCZENIACH W SIECI

Dobry kontakt z dzieckiem, czas na rozmowę i zainteresowanie jego doświadczeniami są niezwykle ważne do rozwoju dziecka. Zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa. Jeżeli w świecie dziecka pojawiają się urządzenia elektroniczne i Internet, to ważne, żeby również one były tematem rozmów z nim. Dzięki temu będziemy na bieżąco z doświadczeniami dziecka, poznamy jego preferencje, zobaczymy efekty jego aktywności online, damy mu szansę na pochwalenie się osiągnięciami (ważne, żeby je zauważać i doceniać). Rozmowa o doświadczeniach online będzie pomocna w zauważeniu niepokojących zdarzeń – również tych związanych z kontaktem z niebezpiecznymi treściami.

źródło: <http://www.dzieckowsieci.pl/>

Jeżeli dowiemy się, że dziecko miało kontakt z pornografią czy scenami przemocy, nie wpadajmy w panikę. Ważne, żeby nie oceniać ani nie obwiniać dziecka za takie zdarzenia. Wyniki badań pokazują, że zdecydowana większość dzieci nie podzieliłaby się z rodzicami niepokojącymi zdarzeniami w sieci właśnie dlatego, że boją się oceny i konsekwencji (np. pozbawienia dostępu do Internetu). Ważne jest więc, żeby spokojnie ustalić okoliczności zdarzenia.

Jeżeli kontakt z nieodpowiednimi treściami wprowadził dziecko w zakłopotanie, należy wytłumaczyć mu sytuację, w której się znalazło. Ważne, żeby nie pozostawiać pytań dziecka bez odpowiedzi. W przypadku scen filmowych czy fragmentów gier, które przstraszyły dziecko, należy wytłumaczyć mu, że to fikcja, że nikomu nie stała się krzywda. W przypadku kontaktu z erotyką i pornografią na miarę wieku dziecka należy wytłumaczyć mu koncept seksu i przekazać, że materiały, które widziało, przeznaczone są dla dorosłych. Następnie należy się zastanowić, jak unikać podobnych sytuacji – zainstalować oprogramowanie filtrujące, wyeliminować szkodliwe gry, poinstruować dziecko, jakich aktywności w sieci unikać itd. Jeżeli dziecko opowiada o kontakcie ze szkodliwymi treściami poza domem – w szkole, domu rówieśników, należy porozmawiać o tej sytuacji z wychowawcą czy rodzicami kolegów dziecka. Należy też być wyczulonym na sytuacje, w których ktoś prezentuje dziecku takie treści. Pomocni w interwencji mogą być konsultanci bezpłatnej linii 800 100 100.

SKONFIGURUJ USTAWIENIA BEZPIECZEŃSTWA W URZĄDZENIU

Udostępniając dziecku urządzenie z dostępem do Internetu, należy odpowiednio skonfigurować ich system operacyjny. Jest to dosyć proste i powoduje znaczne ograniczenie dostępu do szkodliwych treści. W przypadku tabletów i smartfonów z systemem Android warto odpowiednio skonfigurować Google Play, przeglądarkę oraz aplikację serwisu YouTube. W nowszych wersjach systemu istnieje także możliwość stworzenia profilu ograniczonego, który będzie stanowił bezpieczną przestrzeń dla dziecka.

źródło: <http://www.dzieckowsieci.pl/>

ZAINSTALUJ PROGRAM DO KONTROLI RODZICIELSKIEJ

W celu poprawy bezpieczeństwa dzieci korzystających z Internetu warto zainstalować na urządzeniach, z których korzystają, oprogramowanie do kontroli rodzicielskiej. Programy tego typu dają możliwość filtrowania treści, kontrolowania czasu i aktywności dziecka online itp. Aplikacje tego typu na tablety i smartfony dostępne są w sklepach online właściwych dla danego systemu operacyjnego. Użytkownicy komputerów pobiorą takie programy z sieci lub kupią je w sklepie. Część programów i aplikacji kontroli rodzicielskiej udostępnianych jest gratis, za inne trzeba zapłacić. Zdarzają się również propozycje darmowych programów z płatnymi dodatkowymi funkcjonalnościami. Duża grupa programów działa na zasadzie abonamentu. Zazwyczaj w okresie próbnym można przetestować możliwości programu. Warto zwrócić uwagę, czy wybrany przez nas pakiet do kontroli rodzicielskiej umożliwia zabezpieczenie kilku urządzeń jednocześnie.

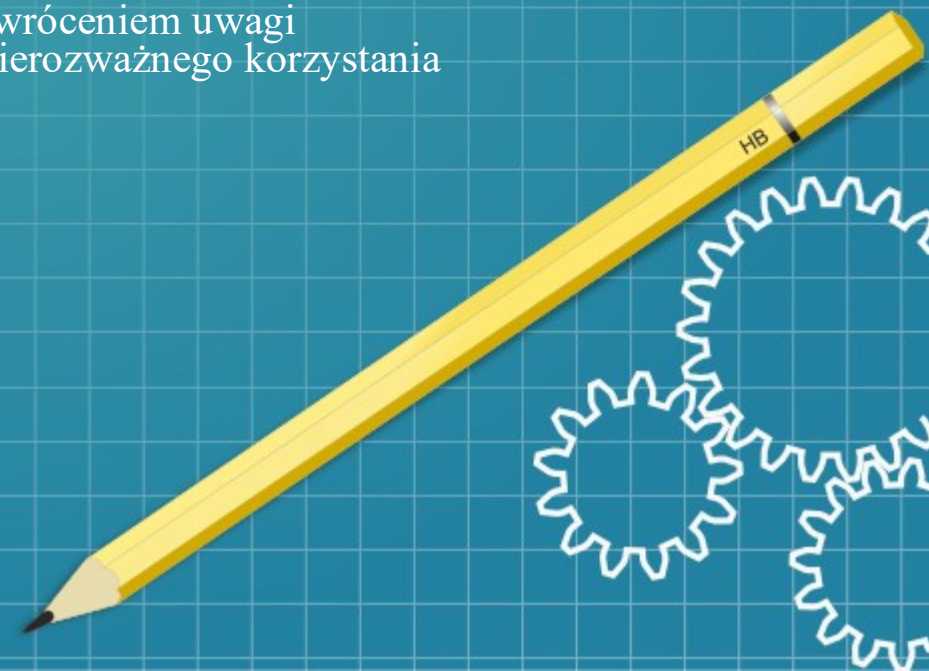
źródło: <http://www.dziekowsieci.pl/>

Gdzie szukać pomocy?

Skontaktuj się z np. z:

- Policją jeśli doszło do złamania prawa.
- www.helpline.org.pl
- zadzwoń pod bezpłatny numer telefonu 0 800 100 100.
- FDN „Ogólnopolski telefon zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111”.
- www.dyzurnet.pl- serwis, który przyjmuje zgłoszenia dotyczące nielegalnych treści znalezionych w Internecie.
- www.dzieckowsieci.pl- strona zajmująca się zwróceniem uwagi dorosłych i dzieci na zagrożenia wynikające z nierozważnego korzystania z Internetu,
- www.safeinternet.pl
- www.nask.pl
- www.dbi.pl

źródło: www.kuratorium.waw.pl

Źródło:

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Internet>

<https://epodreczniki.pl/a/bezpieczenstwo-w-sieci/DLcH59Wno>

<http://www.dzieckowsieci.pl/>

<https://www.slideshare.net/sp2zabki/bezpieczestwo-w-sieci-prezentacja-power-point>

www.kuratorium.waw.pl >

<https://sieciaki.pl/>

<https://www.gov.pl/web/edukacja/lekcje-z-internetu>

<https://dataspace.pl/blog/bezpieczenstwo-dzieci-w-interecie-cz-1-zagrozenia-w-sieci/>

<http://www.dzieckowsieci.pl>

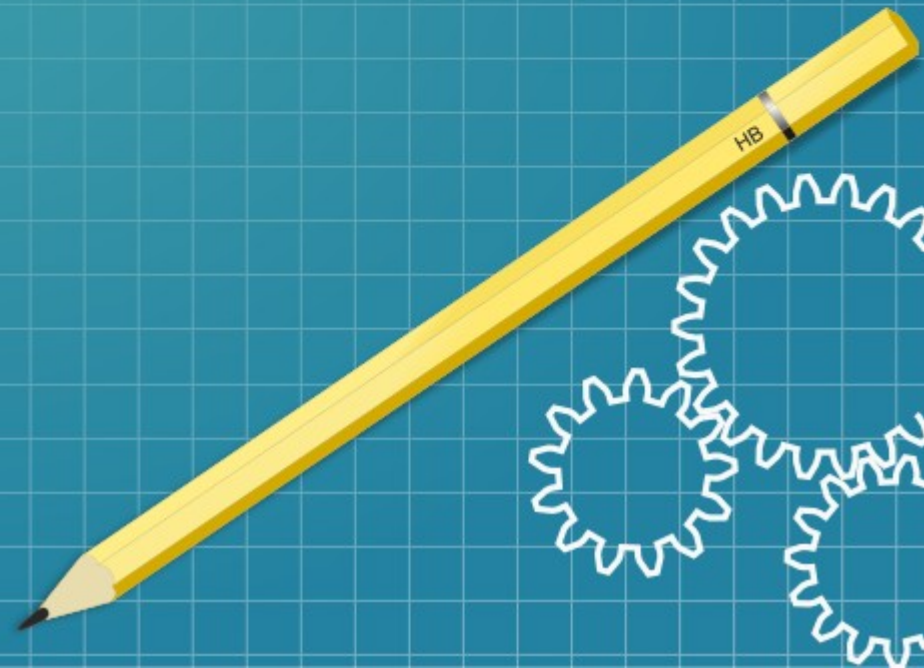
<http://www.bezpieczneinterneciaki.pl/bezpieczenstwo-dzieci-w-interecie/>

<https://www.komputerswiat.pl/poradniki/internet/co-grozi-dzieciom-w-interecie/2sdd0ym>

<file:///C:/Users/Komputronik/Downloads/zapobieganie-reagowanie-gry-komputerowe.pdf>

Dziękujemy za uwagę

Przygotowały:
Justyna Sulewska
Martyna Wileńska

